

Adam Nadachowski

<https://orcid.org/0000-0001-6452-3028>

Picin A., Hajdinjak M., Nowaczewska W., Benazzi S., Urbanowski M., Marciszak A., Fewlass H., Socha P., Stefaniak K., Żarski M., Wiśniewski A., Hublin J.-J., **Nadachowski A.**, Talamo S. 2020. New perspectives on Neanderthal dispersal and turnover from Stajnia Cave (Poland). *Scientific Reports*, 10: 14778.

Baca M., Popović D., Baca K., Lemanik A., Doan K., Horáček I., López-García J.M., Bañuls-Cardona S., Pazonyi P., Desclaux E., Crégut-Bonnoure E., Berto C., Mauch Lenardić J., Miękina B., Murelaga X., Cuenca-Bescós G., Krajcarz M., Marković Z., Petculescu A., Wilczyński J., Knul M. V., Stewart J. R., **Nadachowski A.** 2020. Diverse responses of common vole (*Microtus arvalis*) populations to Late Glacial and Early Holocene climate changes – Evidence from ancient DNA. *Quaternary Science Reviews*, 233: 106239.

Kovalchuk O., **Nadachowski A.**, Świdnicka E., Stefaniak K. 2020. Fishes from the Miocene lacustrine sequence of Bełchatów (Poland), *Historical Biology*, 32, 8: 1011-1018.

Baca M., Popović D., Lemanik A., Baca K., Horáček I., **Nadachowski A.** 2019. Highly divergent lineage of narrow-headed vole from the Late Pleistocene Europe. *Scientific Reports* 9, 17799.

Montuire S., Royer A., Lemanik A., Gilg O., Sokolova N., Sokolov A., Desclaux E., **Nadachowski A.**, Navarro N. 2019. Molar shape differentiation during range expansions of the collared lemming (*Dicrostonyx torquatus*) related to past climate changes. *Quaternary Science Reviews*, 221: 105886.

Nadachowski A., Lipecki G., Baca M., Żmihorski M., Wilczyński J. 2018. Impact of climate and humans on the range dynamics of the woolly mammoth (*Mammuthus primigenius*) in Europe during MIS 2. *Quaternary Research*, 90, Special Issue 3 (Gravettian Hunters): 439-456.

Hrynowiecka A., Żarski M., Jakubowski G., **Nadachowski A.**, Pawłowska K., Pawłowski D., Szymanek M., Nast D. 2018. Eemian and Vistulian (Weichselian) paleoenvironmental changes: A multi-proxy study of sediments and mammal remains from the Ławy paleolake (Eastern Poland). *Quaternary International*, 467: 131-146.

Baca M., Popović D., Panagiotopoulou H., Marciszak A., Krajcarz M., Krajcarz M. T., Makowiecki D., Węgleński P., **Nadachowski A.** 2018. Human-mediated dispersal of cats in the Neolithic Central Europe. *Heredity*, 121: 557-563.

Valde-Nowak P., Kraszewska A., Cieśla M., **Nadachowski A.** 2018. Late Magdalenian campsite in a rock shelter at the Oblazowa Rock. In: Valde-Nowak P., Sobczyk K., Nowak M., Żrałka J. (Eds), *Multas per Gentes et Multa per Saecula. Anici magistro et college suo ioanni Christopho Kozłowski dedicant*, Institute of Archeology, Jagiellonian University, Kraków, 175-183.

Mackiewicz P., Baca M., Popović D., Socha P., Stefaniak K., Marciszak A., **Nadachowski A.** 2017. Estimating the extinction time of two cave bears, *Ursus spelaeus* and *U. ingressus*. *Acta zoologica cracoviensia*, 60, 2: 1-14.

Żarski M., Winter H., **Nadachowski A.**, Urbanowski M., Socha P., Kenig K., Marcinkowski B., Krzemińska E., Stefaniak K., Nowaczewska W., Marciszak A. 2017. Stratigraphy and palaeoenvironment of Stajnia Cave (southern Poland) with regard to habitation of the site by Neanderthals. *Geological Quarterly* 61(2): 350-369.

Baca M., **Nadachowski A.**, Lipecki G., Mackiewicz P., Marciszak A., Popović D., Socha P., Stefaniak K., Wojtał P. 2017. Impact of climatic changes in the Late Pleistocene on migrations and extinctions of mammals in Europe: four case studies. *Geological Quarterly* 61(2): 291-304.

Socha P., Nalepka D., **Nadachowski A.** 2016. Changes in the natural environment in Polish territory in the Pleistocene and Early Holocene. [In]: Urbańczyk P. [ed.]. *The Past Societies. Polish lands from the first*

evidence of human presence to the Early Middle Ages, Kabaciński J. [ed.]. Vol. 1: 500,000 – 5,500 BC, Institute of Archaeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences, Warszawa. Chapter 1, pp. 16-29.

Nadachowski A. 2016. Fauna and humans in the changing climate and environment of the Pleistocene and Early Holocene. [In:] Urbańczyk P. [ed.]. The Past Societies. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages, Kabaciński J. [ed.]. Vol. 1: 500,000 – 5,500 BC, Institute of Archaeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences, Warszawa. Chapter 2, pp. 31-43.

Nadachowski A., Lipecki G., Ratajczak U., Stefaniak K., Wojtal P. 2016. Dispersal events of the saiga antelope (*Saiga tatarica*) in Central Europe in response to the climatic fluctuations in MIS 2 and the early part of MIS 1. *Quaternary International* 420: 357-362.

Klimowicz M., **Nadachowski A.**, Lemanik A., Socha P. 2016. Is enamel differentiation quotient (SDQ) of the narrow-headed vole (*Microtus gregalis*) useful for the Pleistocene biostratigraphy? *Quaternary International* 420: 348-356.

Ratajczak U., Shpansky A.V., Malikov D.G., Stefaniak K., **Nadachowski A.**, Wojtal P., Ridush B., Krakhmalnaya T.V., Stepanchuk V., Mackiewicz P. 2016. Quaternary skulls of the saiga antelope from eastern Europe and Siberia: *Saiga borealis* versus *Saiga tatarica* – One species or two? *Quaternary International* 420: 329-347.

Baca M., Popović D., Stefaniak K., Marciszak A., Urbanowski M., **Nadachowski A.**, Mackiewicz P. 2016. Retreat and extinction of the Late Pleistocene cave bear (*Ursus spelaeus sensu lato*). *The Science of Nature* 103, 92: 1-17.

Palkopoulou E., Baca M., Abramson N. I., Sablin M., Socha P., **Nadachowski A.**, Prost S., Germonpré M., Kosintsev P., Smirnov N. G., Vartanyan S., Ponomarev D., Nyström J., Nikolskiy P., Jass C. N., Litvinov Y. N., Kalthoff D. C., Grigoriev S., Fadeeva T., Douka A., Higham T. F. G., Ersmark E., Pitulko V., Pavlova E., Stewart J. R., Węgleński P., Stankovic A., Dalén L. 2016. Synchronous genetic turnovers across Western Eurasia in Late Pleistocene collared lemmings. *Global Change Biology* 22(5): 1710-1721.

Wilczyński J., Tomek T., **Nadachowski A.**, Miękina B., Rzebiak-Kowalska B., Pereswiet-Soltan A., Stworzewicz E., Szyndlar Z., Marciszak A., Lõugas, L. 2016. Faunal record and environmental changes during Pleistocene and Holocene. [In:] Kaczanowska M., Kozłowski J. K., Sampson A. [eds]. The Sarakenos Cave at Akraephnion, Boeotia, Greece. Vol. II. The Early Neolithic, the Mesolithic and the Final Palaeolithic (Excavations in Trench A)., The Polish Academy of Arts and Sciences, Kraków. Chapter 5, pp. 63-80.

Nadachowski A., Valde-Nowak P. 2015. New Late Pleistocene faunal assemblages from Podhale Basin, western Carpathians, Poland: preliminary results. *Acta Zoologica Cracoviensia*, 58, 2:181-194.

Nadachowski A., Krajcarz M., Krajcarz M. T., Madeyska T., Ridush B., Valde-Nowak P., Wojtal P., Zarzecka-Szubińska K. 2015. Fauna kręgowców z wybranych stanowisk strefy pery- i metakarpackiej w młodszym plejstocenie. [In:] Łanczont M., Madeyska T. [eds]. Paleolityczna ekumena strefy pery- i metakarpackiej. Wydawnictwo UMCS, Lublin, pp. 597-642.

Nadachowski A., Marciszak A., Ridush B., Stefaniak K., Wilczyński J., Wojtal P. 2015. Ekspozycja zasobów fauny przez paleolityczne społeczności łowiecko-zbierackie na przykładzie strefy pery- i metakarpackiej. [In:] Łanczont M., Madeyska T. [eds]. Paleolityczna ekumena strefy pery- i metakarpackiej. Wydawnictwo UMCS, Lublin, pp. 837- 910.

Łanczont M., Madeyska T., Bogucki A., **Nadachowski A.**, Sytnyk O., Valde-Nowak P., Komar 2015. Zmienność paleokrajobrazów i paleośrodowiska oraz główne etapy rozwoju osadnictwa paleolitycznego w strefie pery- i metakarpackiej w okresie MIS 8 – MIS 2. [In:] Łanczont M., Madeyska T. [eds]. Paleolityczna ekumena strefy pery- i metakarpackiej. Wydawnictwo UMCS, Lublin, pp. 911 – 960.

Wojtal P., Wilczyński J., **Nadachowski A.**, Münzel S. 2015. Gravettian hunting and exploitation of bears in Central Europe. *Quaternary International* 359-360: 58-71.

- Krajcarz M. T., Krajcarz M., Goslar T., **Nadachowski A.** 2015. The first radiocarbon dated steppe polecat (*Mustela eversmanii*) from the Pleistocene of Poland. *Quaternary International* 357: 237-244.
- Nadachowski A.**, Bratlund B., Tomek T., Miękina B., Stworzewicz E., Szyndlar Z. 2014. Faunal remains from Wilczyce and the paleoecological reconstruction of the area at the end of the Pleniglacial. [In]: Schild R. [ed.]. A Late Magdalenian winter hunting camp in Southern Poland. Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences, Warszawa, pp. 119 - 134.
- Baca M., Mackiewicz P., Stankovic A., Popović D., Stefaniak K., Czarnogórska K., **Nadachowski A.**, Gąsiorowski M., Hercman H., Weglenski P. 2014. Ancient DNA and dating of cave bear remains from Niedźwiedzia Cave suggest early appearance of *Ursus ingressus* in Sudetes. *Quaternary International*, 339-340: 217-223.
- Lagerholm V. K., Sandoval-Castellanos E., Ehrich D., Abramson N. I., **Nadachowski A.**, Kalthoff D. C., Germonpré M., Angerbjörn A., Stewart J. R., Dalén L. 2014. On the origin of the Norwegian lemming. *Molecular Ecology* 23: 2063-2071.
- Valde-Nowak P., **Nadachowski A.** 2014. Micoquian assemblage and environmental conditions for the Neanderthals in Oblazowa Cave, Western Carpathians, Poland. *Quaternary International*, 326-327: 146-156.
- Cyrek K., **Nadachowski A.** 2014. European Middle Palaeolithic (MIS 8 – MIS 3): Cultures, environment, chronology. *Quaternary International* 326-327: 1-5.
- Horáček I., Knitlová M., Wagner J., Kordos L., **Nadachowski A.** 2013. Late Cenozoic history of the genus *Micromys* (Mammalia, Rodentia) in central Europe. *PLoS ONE* 8, 5: e62498.
- Nowaczewska W., Dąbrowski P., Stringer C. B., Compton T., Kruszyński R., **Nadachowski A.**, Socha P., Binkowski M., Urbanowski M. 2013. The tooth of a Neanderthal child from Stajnia Cave, Poland. *Journal of Human Evolution* 64: 225-231.
- Ridush B., Stefaniak K., Socha P., Proskurnyak Y., Marciszak A., Vremir M., **Nadachowski A.** 2013. Emine-Bair Khosar Cave in the Crimea, a huge bone accumulation of Late Pleistocene fauna. *Quaternary International* 284: 151-160.
- Dąbrowski P., Nowaczewska W., Stringer C.B., Compton T., Kruszyński R., **Nadachowski A.**, Stefaniak K., Urbanowski M. 2013. The Neanderthal lower molar from Stajnia Cave, Poland. *HOMO – Journal of Comparative Human Biology*, 64: 89-103.
- Baca M., Stankovic A., Stefaniak K., Marciszak A., Hofreiter M., **Nadachowski A.**, Węgleński P., Mackiewicz P. 2012. Genetic analysis of cave bear specimens from Niedźwiedzia Cave, Sudetes, Poland. *Paleontologia Electronica* 15, 2: 21A, 16p.
- Fostowicz-Frelik Ł., **Nadachowski A.**, Kowalewska-Groszkowska M. 2012. New data on the Miocene stem lagomorph *Eurolagus fontannesii*, and its northernmost record. *Acta Palaeontologica Polonica*, 57 (1), 1-20.
- Krajcarz M., Krajcarz M. T., **Nadachowski A.**, Sytnik P. 2012. Remains of small mammals from fossil burrows in archaeological Pleistocene site Ihrovytsya (western Ukraine). *Acta Zoologica Cracoviensia* 55(1): 89-96.
- Nadachowski A.**, Lipecki G., Wojtal P., Miękina B. 2011. Radiocarbon chronology of woolly mammoth (*Mammuthus primigenius*) from Poland. *Quaternary International* 245: 186-192.
- Nadachowski A.**, Stefaniak K., Szyrkiewicz A., Marciszak A., Socha P., Schick P., August C. 2011. Biostratigraphic importance of the Early Pleistocene fauna from abia Cave (Poland) in Central Europe. *Quaternary International* 243: 204-218.

Stankovic A., Doan K., Mackiewicz P., Ridush B., Baca M., Gromadka R., Socha P., Weglenski P., **Nadachowski A.**, Stefaniak K. 2011. First ancient DNA sequences of the Late Pleistocene red deer (*Cervus elaphus*) from the Crimea, Ukraine. *Quaternary International* 245: 262-267.

Marciszak A., Socha P., **Nadachowski A.**, Stefaniak K. 2011. Carnivores from Biśnik Cave. *Quaternaire, Hors-série*, 4: 101-106.

Mackiewicz P., Wiszniowska T., Olejniczak A. J., Stefaniak K., Socha P., **Nadachowski A.** 2010. Analysis of dental enamel thickness in bears with special attention to *Ursus spelaeus* and *U. wenzensis* (= *minimus*) in comparison to selected representatives of mammals. [In]: Nowakowski D. [ed.]. *Morphology and systematics of fossil vertebrates*, DN Publisher Wrocław, pp. 60 – 77.

Wiszniowska T., Mackiewicz P., Stefaniak K., Socha P., Nowakowski D., **Nadachowski A.** 2010. Dental enamel structure in fossil bears *Ursus spelaeus* and *U. wenzensis* (= *minimus*) in comparison to selected representatives of other Carnivora. [In]: Nowakowski D. [ed.]. *Morphology and systematics of fossil vertebrates*, DN Publisher Wrocław, pp. 125 – 142.

Urbanowski M., Socha P., Dąbrowski P., Nowaczewska W., Sadakierska-Chudy A., Dobosz, T., Stefaniak K., **Nadachowski A.** 2010. The first Neanderthal tooth found North of the Carpathian Mountains. *Naturwissenschaften*, 97: 411–415.

Markova E., Malygin V., Montuire S., **Nadachowski A.**, Quéré J.-P., Ochman K. 2010. Dental variation in sibling species *Microtus arvalis* and *M. rossiaemeridionalis* (Arvicolinae, Rodentia): between-species comparisons and geography of morphotype dental patterns. *Journal of Mammalian Evolution* 17: 121-139.

Bieroński J., Burdukiewicz J. M., Hercman H., Socha P., Stefaniak K., **Nadachowski A.** 2009. Palaeogeographic, archaeological and palaeozoological studies in the Radochowska Cave. [In]: Stefaniak K., Tyc A., Socha P., [eds] *Karst of the Częstochowa Upland and the Eastern Sudetes: palaeoenvironments and protection*. Studies of the Faculty of Earth Sciences, University of Silesia, No. 56, Sosnowiec-Wrocław, pp. 457 - 478.

Bieroński J., Stefaniak, K., Hercman H., Socha P., **Nadachowski A.** 2009. Palaeogeographic and palaeoecological analysis of sediments of the Niedźwiedzia Cave in Kletno. [In]: Stefaniak K., Tyc A., Socha P., [eds] *Karst of the Częstochowa Upland and the Eastern Sudetes: palaeoenvironments and protection*. Studies of the Faculty of Earth Sciences, University of Silesia, No. 56, Sosnowiec-Wrocław, pp. 401-422.

Muzolf B., Stefaniak, K., Tomek T., Wertz K., Socha P., Cyrek K., Mirosław-Grabowska J., Madeyska T., **Nadachowski A.** 2009. Multiculturate sites at Birow Hill in Podzamcze. [In]: Stefaniak K., Tyc A., Socha P., [eds] *Karst of the Częstochowa Upland and the Eastern Sudetes: palaeoenvironments and protection*. Studies of the Faculty of Earth Sciences, University of Silesia, No. 56, Sosnowiec-Wrocław, pp. 283-294.

Nadachowski A., Żarski M., Urbanowski M., Wojtal P., Miękina B., Lipecki G., Ochman K., Krawczyk M., Jakubowski G., Tomek T. 2009. Late Pleistocene environment of the Częstochowa Upland (Poland) reconstructed on the basis of faunistic evidence from archaeological cave sites. *Institute of Systematics and Evolution of Animals, Polish Academy of Sciences, Kraków*, 112 pp.

Sampson A., Kozłowski J. K., Kaczanowska M., Budek A., **Nadachowski A.**, Tomek T., Miękina B. 2009. Sarakenos Cave in Beotia, from Palaeolithic to the Early Bronze Age. *Eurasian Prehistory* 6(1-2): 199-231.

Stefaniak, K., Bieroński J., Socha P., Hercman H., **Nadachowski A.** 2009. Solna Jama Cave – state of knowledge and research perspectives. [In]: Stefaniak K., Tyc A., Socha P., [eds] *Karst of the Częstochowa Upland and the Eastern Sudetes: palaeoenvironments and protection*. Studies of the Faculty of Earth Sciences, University of Silesia, No. 56, Sosnowiec-Wrocław, pp. 491-496.

Stefaniak, K., Nadachowski A., Marciszak A., Szykiewicz A., Socha P. 2009. Early Pleistocene fauna and sediments of the Żabia Cave. [In]: Stefaniak K., Tyc A., Socha P., [eds] *Karst of the Częstochowa Upland*

and the Eastern Sudetes: palaeoenvironments and protection. Studies of the Faculty of Earth Sciences, University of Silesia, No. 56, Sosnowiec-Wrocław, pp. 173-190.

Stefaniak, K., **Nadachowski A.**, Tomek T., Socha P. 2009. Paleontological studies in the Częstochowa Upland; [In]: Stefaniak K., Tyc A., Socha P., [eds] Karst of the Częstochowa Upland and the Eastern Sudetes: palaeoenvironments and protection. Studies of the Faculty of Earth Sciences, University of Silesia, No. 56, Sosnowiec-Wrocław, pp. 85-144.

Stefaniak, K., Socha P., Tyc A., Cyrek K., **Nadachowski A.** 2009. Caves, rock shelters and paleontological sites in quarries of the Częstochowa Upland – catalogue of important speleological features. [In]: Stefaniak K., Tyc A., Socha P., [eds] Karst of the Częstochowa Upland and the Eastern Sudetes: palaeoenvironments and protection. Studies of the Faculty of Earth Sciences, University of Silesia, No. 56, Sosnowiec-Wrocław, pp. 307-354.

Wiśniewski A., Stefaniak K., Wojtal P., Zych J., **Nadachowski A.**, Musil R., Badura J., Przybylski B. 2009. Archaeofauna or palaeontological record? Remarks on Pleistocene fauna from Silesia. *Sprawozdania Archeologiczne* 61: 39-95.

Nadachowski A., Lipecki G., Stefaniak K., Lorenc M., Wojtal P. 2008. Wymieranie niedźwiedzia jaskiniowego (*Ursus spelaeus*) w środkowej Europie – Extinction of the cave bear (*Ursus spelaeus*) in Central Europe. [W]: *Badania archeologiczne w Polsce i Europie Środkowo- Wschodniej. Materiały - metody – interpretacje. Archaeozoological research in Poland and Middle-East Europe. Data – methods – interpretations. III Sympozjum Archeologii Środowiskowej, Katowice-Koszęcin, 26-29 listopada 2008*, pp. 76-78.

Pawłowski J., **Nadachowski A.**, Stworzewicz E. 2008. Geneza fauny Płaskowy u Ojcowskiego i jej przemiany w plejstocenie i holocenie. [In]: Klasa A., Partyka J. (Eds), *Monografia Ojcowskiego Parku Narodowego. Przyroda, Ojcowski Park Narodowy. Ojców*, pp. 387- 411.

Nadachowski A. 2007. The taxonomic status of Schelkovnikov's Pine Vole *Microtus schelkovnikov* (Rodentia, Mammalia). *Acta zoologica cracoviensia* 50A(1-2): 67-72.

Nadachowski A., Mirosław-Grabowska J., David A., Tomek T., Garapich A., Pascaru V., Obadă T., Szyndlar Z. 2006. Faunal assemblages and biostratigraphy of several Pliocene sites from Moldova. *Courier Forschungsinstitut Senckenberg* 256: 249-259.

Sommer R. S., **Nadachowski A.** 2006. Glacial refugia of mammals in Europe: evidence from fossil records. *Mammal Review* 36(4): 252-265.

Nadachowski A. 2006. Rodent fauna from Zwoleń. In: Schild R. (ed.). *The killing fields of Zwoleń. A Middle Paleolithic kill-butchery-site in Central Poland. Institute of Archeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences*, 115.

Nadachowski A. 2005. Small vertebrates and environmental reconstruction. In: Svoboda J. A. (ed.). *Pavlov I, southeast. A window into the Gravettian lifestyles. The Dolni Věstonice Studies*, 14: 187-189.

Jaarola M., Martinková N., Gündüz I., Brunhoff C., Zima J., **Nadachowski A.**, Amori G., Bulatova N.S., Chondropoulos B., Fragedakis-Tsolis S., González-Esteban J., López-Fuster M. J., Kandaurov A. S., Kefelioğlu H., da Luz Mathias M., Villate I., Searle J. B. 2004. Molecular phylogeny of the speciose vole genus *Microtus* (Arvicolinae, Rodentia) inferred from mitochondrial DNA sequences. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 33: 647-663.

Nadachowski A. 2004. Fauna of rodents and lagomorphs from Piekary III. [In]: Sachse-Kozłowska E., Kozłowski S. K. [eds]. *Piekary, près de Cracovie (Pologne). Complexe des sites paléolithiques. L'Academie Polonaise des Sciences et des Lettres, Rozprawy Wydziału Historyczno-Filologicznego*, 104: 321-322.

Nadachowski A., Motuzko A. N., Ivanov D. L. 2003. Stratigrafia chetvertichnykhotlozhenij Belarusi, Polshi i sosednykh teritorij na osnovanii izucheniya melkikh mlekopitajushchikh. [In]: Stratigrafia i paleontologiya geologicheskikh formacij Belarusi, Minsk, pp. 217 – 223.

Valde-Nowak P., **Nadachowski A.**, Madeyska T. [eds]. 2003. Obłazowa Cave: human activity, stratigraphy and palaeoenvironment. Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences. Kraków, 176 pp.

Valde-Nowak P., Madeyska T., **Nadachowski A.** 2003. Methods. [In]: Valde-Nowak P., Nadachowski A., Madeyska T. [eds]. Obłazowa Cave: human activity, stratigraphy and palaeoenvironment. Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences. Kraków, pp. 11-12.

Nadachowski A. 2003. Fossil fauna. Introduction. [In]: Valde-Nowak P., Nadachowski A., Madeyska T. (eds). Obłazowa Cave: human activity, stratigraphy and palaeoenvironment. Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences. Kraków, pp. 91.

Nadachowski A., Miękina B., Garapich A. 2003. Rodents (Rodentia). [In]: Valde-Nowak P., Nadachowski A., Madeyska T. [eds]. Obłazowa Cave: human activity, stratigraphy and palaeoenvironment. Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences. Kraków, pp. 134-140.

Nadachowski A. 2003. Fossil fauna. General remarks. [In]: Valde-Nowak P., Nadachowski A., Madeyska T. [eds]. Obłazowa Cave: human activity, stratigraphy and palaeoenvironment. Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences. Kraków, pp. 142-143.

Valde-Nowak P., **Nadachowski A.**, Madeyska T., 2003. Conclusions. [In]: Valde-Nowak P., Nadachowski A., Madeyska T. [eds]. Obłazowa Cave: human activity, stratigraphy and palaeoenvironment. Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences, Kraków, pp. 145-152.

David A., **Nadachowski A.**, Pascaru V., Wojtal P., Borziac I. 2003. Late Pleistocene mammal fauna from the Late Palaeolithic butchering site Cosăuți 1, Moldova. Acta Zoologica Cracoviensia 46(1): 85-96.

Kościów R., **Nadachowski A.** 2002. Type populations of some *Mimomys* species (Arvicolidae, Rodentia) at the Pliocene/Pleistocene boundary in Central Europe. Folia Zoologica 51 (Supp. 1): 93-104.

Madeyska T., **Nadachowski A.**, Valde-Nowak P. 2002. Wyniki badań Jaskini w Obłazowej. In: J. Gancarski (ed.) – Starsza i środkowa epoka kamienia w Karpatach polskich. Muzeum Podkarpackie w Krośnie, Krosno, Pp. 59-96.

Abramson N., **Nadachowski A.** 2001. Revision of fossil lemmings (Lemminae) from Poland with special reference to the occurrence of *Synaptomys* in Eurasia. Acta Zoologica Cracoviensia 44 (1): 65-77.

Nadachowski A. 2001. New important Neogene and Pleistocene mammal assemblages from Poland. Bolletino della Societa Paleontologica Italiana 40(2): 243-248.

Nesin V. A., **Nadachowski A.** 2001. Late Miocene and Pliocene small mammal faunas (Insectivora, Lagomorpha, Rodentia) of Southeastern Europe. Acta Zoologica Cracoviensia 44(2): 107-135.

Cyrek K., **Nadachowski A.**, Madeyska T., Bocheński Z., Tomek T., Wojtal P., Miękina B., Lipecki G., Garapich A., Rzebiak-Kowalska B., Stworzewicz E., Wolsan M., Godawa J., Kościów R., Fostowicz-Freluk L., Szyndlar Z. 2000. Excavation in the Deszczowa Cave (Kroczyckie Rocks, Częstochowa Upland, Central Poland). Folia Quaternaria 71: 5-84.

Schild R., Tomaszewski A.J., Sulgostowska Z., Gautier A., Bluszcz A., Bratlund B., Burke A. M., Jensen H. J., Królik H., **Nadachowski A.**, Stworzewicz E., Butrym J., Maruszczak H., Mojski J.E. 2000. The Middle Palaeolithic kill-buchery site of Zwolęń, Poland. [In]: Ronen A. & Weinstein-Evron M. [eds]. Toward Modern Humans. The Yabrudian and Micoquian 400-50 k- years ago. BAR International Series 850: 187-207.

- Spitzenberger F., Brunet-Lecomte P., **Nadachowski A.**, Bauer K. 2000. Comparative morphometrics of the first lower molar in *Microtus* cf. *lichtensteini* of the Eastern Alps. *Acta Theriologica* 45(4): 471-483.
- Courant F., Brunet-Lecomte P., Vologboujev V., Chaline J., Quere J.P., **Nadachowski A.**, Montuire S., Bao G., Viriot V., Rausch R., Erbajeva M., Shi D., Giraudoux P. 1999. Karyological and dental identification of *Microtus limnophilus* in a large focus of alveolar echinococcosis (Gansu, China). *C. R. Academie Sciences, Paris, Sciences de la Vie* 322: 473-480.
- Mead J. I., **Nadachowski A.** 1999. *Alticola stoliczkanus*. *Mammalian Species*, No. 624, American Society of Mammalogists, pp. 1-4.
- Nadachowski A.**, Mead J. I. 1999. *Alticola argentatus*. *Mammalian Species*, No. 625, American Society of Mammalogists, pp. 1-4.
- Nadachowski A.**, Mead J. I. 1999. *Alticola strelzovi*. *Mammalian Species*, No. 626, American Society of Mammalogists, pp. 1-3.
- Nadachowski A.**, Wolsan M. 1999. Szczątki zwierzęce z jamy kultury Ceramiki Wstęgowej rytej w Świerszczowie Kolonii, stan. 28, pow. Hrubieszów. *Archeologia Polski Środkowoschodniej IV*: 238-239.
- Brunet-Lecomte P., **Nadachowski A.** 1998. On the systematic position of the Bavarian vole *Microtus (Terricola) bavaricus* (Rodentia, Arvicolidae). *Zoologische Abhandlungen* 50 (10): 143-144.
- Nadachowski A.** 1998. Faunal succession of small mammal assemblages at the Pliocene-Pleistocene boundary in Poland. [In]: T. van Kolfschoten and P. L. Gibbard [eds] - *The Dawn of the Quaternary*. Mededelingen Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen TNO 60: 281-286.
- Nadachowski A.**, Garapich A. 1998. *Allophaiomys* evolutionary stage in extant *Microtus*. [In]: R.A. Martin and A. Tesakov [eds] - *The early evolution of Microtus*. *Paludicola, Scientific Contributions of the Rochester Institute of Vertebrate Paleontology* 2(1): 91-94.
- Wolsan M., **Nadachowski A.** 1998 [1997]. Szczątki zwierzęce ze stanowisk grupy masłomęckiej w Gródku i Masłomęczu koło Hrubieszowa (młodszy okres wpływów rzymskich). [In]: Kokowski A. [ed.], *Studia Gothica II*. Wydawnictwa Uniwersytetu Marii Curie- Skłodowskiej. Lublin, pp. 127-132.
- Brunet-Lecomte P., **Nadachowski A.**, Sirugue D., Indelicato N. 1996. A propos de l'observation d'un rhombe pitomyen à la première molaire inférieure chez les campagnols *Microtus arvalis* et *M. agrestis* (Rodentia, Arvicolidae). *Mammalia* 60(3): 491-495.
- Garapich A., **Nadachowski A.** 1996. A contribution to the origin of *Allophaiomys* (Arvicolidae, Rodentia) in Central Europe: the relationship between *Mimomys* and *Allophaiomys* from Kamyk (Poland). [In]: **Nadachowski A.**, Werdelin L. [eds] - *Neogene and Quaternary mammals of the Palaeartic*. *Acta Zoologica Cracoviensia* 39(1): 179-184.
- Nadachowski A.**, Zagorodnyuk I. 1996. Recent *Allophaiomys*-like species in the Palaeartic: Pleistocene relicts or return to an initial type. [In]: **Nadachowski A.**, Werdelin L. [eds] - *Neogene and Quaternary mammals of the Palaeartic*. *Acta Zoologica Cracoviensia* 39(1): 387-394.
- Nadachowski A.**, Daoud A. 1995. Patterns of myoxid evolution in the Pliocene and Pleistocene of Europe. *Hystrix* 6(1-2): 141-149.
- Rekovets L., **Nadachowski A.** 1995. Pleistocene voles (Arvicolidae) of the Ukraine. *Paleontologia i Evolutio* 28-29: 145-245.
- Valde-Nowak P., Madeyska T., **Nadachowski A.** 1995. Jaskinia w Obłazowej. Osadnictwo, sedimentacja, fauna kopalna [Obłazowa Cave. Settlement, sediments and fossil fauna]. *Pieniny, Przyroda i Człowiek* 4: 5-23.

- Brunet-Lecomte P., **Nadachowski A.** 1994. Comparative analysis of the characters of the first lower molar in *Microtus (Terricola) thomasi* (Rodentia, Arvicolidae). *Acta Zoologica Cracoviensia* 37(1): 157-162.
- Nadachowski A.** 1993. The species concept and Quaternary mammals. *Quaternary International* 19: 9-11.
- Nadachowski A.**, Harrison D.L., Szyndlar Z., Tomek T., Wolsan M. 1993. Late Pleistocene vertebrate fauna from Oblazowa 2 (Carpathians, Poland): paleoecological reconstruction. *Acta Zoologica Cracoviensia* 36(2): 281-290.
- Alexandrowicz S. W., Drobniewicz B., Ginter G., Kozłowski J. K., Madeyska T., **Nadachowski A.**, Pawlikowski M., Sobczyk K., Szyndlar Z., Wolsan M. 1992. Excavations in the Zawalona Cave at Mników (Cracow Upland, Southern Poland). *Folia Quaternaria* 63: 43-76.
- Brunet-Lecomte P., **Nadachowski A.**, Chaline J. 1992. *Microtus (Terricola) grafi* nov. sp. du Pléistocène supérieur de la grotte de Bacho Kiro (Bulgarie). *Geobios* 25(4): 505-509.
- Nadachowski A.**, Wolsan M. 1992. Szczątki zwierzęce z osady kultury przeworskiej w Otałęży (okres wpływów rzymskich) [Animal remains from a settlement of the Przeworsk culture at Otałęż (Roman period, southeast Poland)]. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego*, pp. 189-192.
- Nadachowski A.** 1992. Early Pleistocene *Predicrostonyx* (Rodentia, Mammalia) from Poland. *Acta Zoologica Cracoviensia* 35(2): 203- 216.
- Nadachowski A.** 1992. Short-distance migration of Quaternary and recent mammals: a case study of *Chionomys* (Arvicolidae). In: W. v. Koenigswald and L. Werdelin (Eds) - Mammalian migration and dispersal events in the European Quaternary. *Courier Forschungs- Institute Senckenberg* 153: 221-228.
- Wolsan M., **Nadachowski A.** 1992. Szczątki zwierzęce z osady grupy tarnobrzeskiej kultury łużyckiej w Białobrzegach (okres halsztacki i lateński) [Animal remains from a settlement of the Tarnobrzeg group of the Lusatian culture at Białobrzegi (Hallstatt and La Tène periods, southeast Poland)]. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego*, pp. 185-188.
- Wolsan M., **Nadachowski A.** 1992. Szczątki zwierzęce z osady z późnego okresu wpływów rzymskich w Świlczy koło Rzeszowa [Animal remains from a Late Roman settlement at Świlcza near Rzeszów, southeastern Poland]. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego*, pp. 193-199.
- Nadachowski A.** 1991. Systematics, geographic variation, and evolution of snow voles (*Chionomys*) based on dental characters. *Acta Theriologica* 36(1-2): 1-45.
- Nadachowski A.**, Baryshnikov G. 1991. Pleistocene snow voles (*Chionomys* Miller, 1908) (Rodentia, Mammalia) from Northern Caucasus (USSR). *Acta Zoologica Cracoviensia* 34(2): 437-451.
- Nadachowski A.**, Wolsan M., Godawa J. 1991. New localities of Late Cenozoic faunas from Przemyślówice in the Cracow-Wieluń Upland, Poland. *Acta Zoologica Cracoviensia*, 34(2): 425-435.
- Wolsan M., **Nadachowski A.** 1991. Szczątki zwierzęce z grobów kultury amfor kulistych w Husynnem Kolonii i Sahryniu w Kotlinie Hrubieszowskiej [Animal remains from graves of the Globular Amphore Culture at Husunne-Kolonia and Sahryń in the Hrubieszów valley, southeast Poland]. *Sprawozdania Archeologiczne* 63: 152- 153.
- Nadachowski A.** 1990. Lower Pleistocene rodents of Poland: faunal succession and biostratigraphy. *Quartärpaläontologie* 8: 215-223.
- Nadachowski A.** 1990. On the taxonomic status of *Chionomys* Miller, 1908 (Rodentia: Mammalia) from Southern Anatolia (Turkey). *Acta Zoologica Cracoviensia* 33(5): 79-89.
- Nadachowski A.** 1990. Comments on variation, evolution and phylogeny of *Chionomys* (Arvicolidae). [In]: Fejfar O., Heinrich W.-D. [eds]. *International Symposium on Evolution, Phylogeny and Biostratigraphy of*

- Arvicolids (Rodentia, Mammalia), Rohanov (Czechoslovakia) May 1987, Geological Survey. Prague, pp. 353-368.
- Nadachowski A.** 1990. Review of fossil Rodentia from Poland (Mammalia). *Senckenbergiana Biologica* 70(4/6): 229-250.
- Nadachowski A.**, Śmiełowski J., Rzebik-Kowalska B., Daoud A. 1990. Mammals from the Near East in Polish collections. *Acta Zoologica Cracoviensia* 33(6): 91-120.
- Kowalski K., **Nadachowski A.** 1990. Review of fossil arvicolid faunas of Poland. [In]: Fejfar O., Heinrich W.-D. (Eds). *International Symposium on Evolution, Phylogeny and Biostratigraphy of Arvicolids (Rodentia, Mammalia), Rohanov (Czechoslovakia) May 1987, Geological Survey. Prague*, pp. 297-304.
- Nadachowski A.** 1989. Gryzonie - Rodentia. [In]: Kowalski K. [ed.]. *Historia i ewolucja lądowej fauny Polski. [History and evolution of terrestrial fauna of Poland]. Folia Quaternaria* 59-60: 151-176.
- Nadachowski A.** 1989. Origin and history of the present rodent fauna of Poland based on fossil evidence. *Acta Theriologica* 34(1): 37-53.
- Nadachowski A.**, Madeyska T., Rook E., Rzebik-Kowalska B., Stworzewicz E., Szyndlar Z., Tomek T., Wolsan M., Wołoszyn B. W. 1989. Holocene snail and vertebrate fauna from Nad Mosurem Starym Duża Cave (Grodzisko near Cracow): palaeoclimatic and palaeoenvironmental reconstructions. *Acta Zoologica Cracoviensia* 32(10): 495-519.
- Nadachowski A.**, Pawłowski J., Stworzewicz E. 1989. Charakterystyka stanowisk i ich korelacja stratygraficzna. [In]: Kowalski K. [ed.]. *Historia i ewolucja lądowej fauny Polski. [History and evolution of terrestrial fauna of Poland]. Folia Quaternaria*, 59-60: 5-19.
- Nadachowski A.**, Wolsan M. 1989. Ocena archeozoologiczna szczątków zwierzęcych ze stanowisk grupy masłomęckiej (młodszy okres wpływów rzymskich, południowo-wschodnia Polska) [Archäozoologische Beurteilung der Tierreste von Fundstellen der Masłomęcz-Gruppe (spät-römische Kaiserzeit, süd-östliches Polen)]. [In]: *Kultura Wielbarska w młodszym okresie rzymskim. Lublin*, pp: 63-72.
- Nadachowski A.** 1988. Fauna kopalna płazów (Amphibia), gadów (Reptilia) i ssaków (Mammalia) w osadach jaskiń i schronisk doliny Sąspowskiej [in]: Chmielewski W. [ed.]. *Jaskinie doliny Sąspowskiej. Tło przyrodnicze osadnictwa pradziejowego. Prace Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa*, pp. 19-38.
- Bocheński Z., **Nadachowski A.**, Wolsan M. 1987. Pochówki zwierzęce z cmentarzyska grupy masłomęckiej w Moroczynie (młodszy okres wpływów rzymskich, południowo-wschodnia Polska) [Animal burials from the cemetery of the Masłomęcz group at Moroczyn (late Roman period, south-eastern Poland)]. *Sprawozdania Archeologiczne* 39: 321-329.
- Nadachowski A.**, Wolsan M. 1987. A new location of the Late Pleistocene fauna in the Polish Carpathians. *Current Research in the Pleistocene* 4: 112-114.
- Valde-Nowak P., **Nadachowski A.**, Wolsan M. 1987. Upper Palaeolithic boomerang made of a mammoth tusk in south Poland. *Nature* 329: 436-438.
- Alexandrowicz S. W., **Nadachowski A.**, Rydlewski J., Valde-Nowak P., Wołoszyn B. W. 1985. Subfossil fauna from a cave in the Sobczański Gully (Pieniny Mts., Poland). *Folia Quaternaria* 56: 57-78.
- Bocheński Z., Ginter B., Kozłowski J. K., Mook W. G., Muszyński M., **Nadachowski A.**, Stworzewicz E., Szyndlar Z. 1985. Badania osadów schronisk podskalnych w Zalasie koło Krakowa [Excavations of the Rock-shelters in Zalas near Cracow]. *Folia Quaternaria* 56: 3-56.
- Nadachowski A.** 1985. Biharian voles (Arvicolidae, Rodentia, Mammalia) from Kozi Grzbiet (Central Poland). *Acta Zoologica Cracoviensia* 29(2): 13-28.

Nadachowski A. 1984. On a collection of small mammals from the Peoples' Democratic Republic of Korea. *Acta Zoologica Cracoviensia* 27(3): 47-60.

Nadachowski A. 1984. Morphometric variability of dentition of the Late Pleistocene voles (Arvicolidae, Rodentia) from Bacho Kiro Cave (Bulgaria). *Acta Zoologica Cracoviensia* 27(9): 149-176.

Nadachowski A. 1984. Taxonomic value of anteroconid measurements of M1 in Common and Field voles. *Acta Theriologica* 29(10): 123-127.

Bocheński Z., Młynarski M., **Nadachowski A.**, Stworzewicz E., Wołoszyn B. W. 1983. Górnoholoceńska fauna z Jaskini Dużej Sowy (doniesienie wstępne) [Upper Holocene fauna from the Duża Sowa Cave (preliminary notes)]. *Przegląd Zoologiczny* 27(4): 437-456.

Kowalski K., **Nadachowski A.** 1982. Animal remains - Rodentia. [In]: Kozłowski J.K. [ed.]. Excavations in the Bacho Kiro Cave (Bulgaria) - Final report. Państwowe Wydawnictwo Naukowe. Warszawa, pp. 45-51.

Kubiak K., **Nadachowski A.** 1982. Animal remains - Artiodactyla. [In]: Kozłowski J.K. [ed.]. Excavations in the Bacho Kiro Cave (Bulgaria) - Final report. Państwowe Wydawnictwo Naukowe. Warszawa, pp. 61-66.

Nadachowski A. 1982. Late Quaternary rodents of Poland with special reference to morphotype dentition analysis of voles. Państwowe Wydawnictwo Naukowe. Warszawa - Kraków, pp. 109, Figs: 26, Tabs: 35.

Nadachowski A., Szyndlar Z., Tomek T. 1982. Fauna kręgowców lądowych Półwyspu Koreańskiego [The terrestrial vertebrate fauna of Korean Peninsula]. *Przegląd Zoologiczny* 26(1): 79-92.

Nadachowski A., Rzebik-Kowalska B., Kadhim A. H. 1978. The first record of *Eliomys melanurus* Wagner, 1840 (Gliridae, Mammalia) from Iraq. *Säugetierkundliche Mitteilungen* 26(3): 206-207.

Rzebik-Kowalska B., Wołoszyn B. W., **Nadachowski A.** 1978. A new bat *Myotis nattereri* (Kuhl, 1818) (Vespertilionidae), in the fauna of Iraq. *Acta Theriologica*, 23(37): 541-545.

Nadachowski A., Rzebik-Kowalska B., Kadhim A.H. 1977. Ssaki Iraku. *Przegląd Zoologiczny*, 21 (2): 170-181.

Kadhim A. H., **Nadachowski A.**, Rzebik-Kowalska B. 1977. Review of present knowledge of Iraqi mammals. *Bulletin of Biological Research Center*, 6: 1-31.

Nadachowski A. 1976. Fauna kopalna w osadach Jaskini Mamutowej w Wierzchowie koło Krakowa. [Fossil fauna of the deposits of Mamutowa Cave in Wierzchowie near Kraków, Poland]. *Folia Quaternaria* 48: 17-36.

Makomaska M., **Nadachowski A.** 1973. Tolerance to water deprivation in Common hamster. *Acta Theriologica* 18(6): 119-123.